

Till: **Östersunds tingsrätt,
mark- och miljödomstolen**

Inges till: Länsstyrelsen i Jämtlands län
831 86 Östersund

Överklagande av Länsstyrelsen beslut med Dnr 525-3849-11 gällande medgivande med stöd av 12 kap 6 § miljöbalken för Continental Precious Minerals Sweden AB att få utföra prospekteringsarbeten på fastigheten Viken 1:8 i Bergs kommun.

Östersunds kommun, Bergs kommun, Krokoms kommun och Åre kommun, nedan kallat "Kommunerna", överklagar härmed Länsstyrelsen i Jämtlands läns beslut om medgivande för Continental Precious Minerals Sweden AB att på fastigheten Viken 1:8 i Bergs kommun utföra prospekteringsarbeten.

Talerätt

Kommunerna anser att alla angivna kommuner har talerätt på grund av att alla dessa berörs av beslutet då det finns en uppenbar risk att prospekteringen kan medföra att vanadin, molybden, nickel och uran kommer ut i Storsjön som utgör vattentäkt för kommunerna. Beslutet angår alltså inte bara Bergs kommun där prospekteringen faktiskt utförs.

Att företaget CPM främst är intresserat av att utvinna uran framgår av följande citat till aktieägarna 110922:

"The Fukushima disaster has had a very negative effect on the price of most uranium stocks including ours. Most observers of the uranium industry expect that demand will increase and this should augur well for the price of uranium and the shares of uranium exploration companies."

Grunder och omständigheter

Bakgrund avseende Continental Precious Minerals verksamhet

Continental Precious Minerals innehar ett flertal undersökningstillstånd vid södra delen av Storsjön i Jämtland. Företagets yttersta syfte med undersökningstillstånden är att utvinna metallerna ur alunskiffern i området. Företagets intresse är fokuserat på undersökningstillståndet Viken, omedelbart norr om Ovikens kyrkby. Detta område utgörs av en höjdrygg ovanför Storsjön och upptas till stor del av ett öppet odlingslandskap med påtagligt värdefull landskapsbild.

Hittills har företaget uppenbarligen endast utfört försök med utvinning (anrikning med länsstyrelsens terminologi) på små prover från borrhål, men för säkrare resultat erfordras utvinning från större mängder alunskiffer. Eftersom företaget tycks ha bedömt möjligheterna att få provbryta på andra ägares mark som små gjordes under 2010 ett försök att förvärva fastigheten Viken 1:8, men beviljades inte förvärvstillstånd. Istället har företaget under 2011 slutit ett arrendeavtal med fastighetsägaren.

Företagets planerade verksamhet inom undersökningstillståndet Viken framgår av ett flertal dokument på företagets hemsida. Några belysande citat med särskilt avseende på syftet med provbrytningen på fastigheten Viken 1:8 återges här.

Den utförligaste beskrivningen av "Projekt Viken" finns i dokumentet "*Preliminary economic assessment on the Viken MMS projekt, Sweden*" (2010-10-19). För att noggrannare kunna utvärdera hur utvinningen av metallerna skall ske har företaget redovisat behov av att testa processer i större skala på större mängder alunskiffer från området. I sammanfattningen till det nämnda dokumentet anges:

“Based on the testwork, predicted extractions of uranium and molybdenum are considered to be reasonably assured. Because of limitations of scale with respect to roasting tests, the predicted vanadium extraction requires confirmation on a larger scale. Reagent consumptions (principally soda ash) are high and should also be addressed in ongoing process development efforts.”

I ett informationsmeddelande 2011-06-14 beskrivs konsekvenserna av arrendet av Viken 1:8 på följande sätt av företagets VD:

“This agreement will be very beneficial to our exploration program,” said Ed Godin, President and CEO. “It will allow us to undertake environmental surveys, metal extraction and hydrological tests and related testing. This larger scale research and field testing will help us verify the results from our bench-scale testing.”

I företagets “2011 Annual Report” (2011-09-14) beskrivs den planerade verksamheten på fastigheten Viken 1:8 på följande sätt:

“This year, the Company entered into a 50 year land lease on an eleven acre farm located on the Viken License. The farm contains a small barn and a farm house, both in good condition. This property will provide us with office and warehouse facilities. We will also be able to substantially increase our sampling and metallurgical work.”

och vidare:

“With the entering into of a land lease in June 2011 for eight hectares on the MMS Viken Licence, a test station is being established on the leased land, which will allow the Company to conduct tests on a larger scale.”

Att företaget nu avser att genomföra provbrytning för att i större skala testa metallutvinning är uppenbart oavsett vad som kan ha skrivits i företagets anmälan till länsstyrelsen. Det är troligt att sådana utvinningsförsök (anrikning med länsstyrelsens terminologi) även kommer att genomföras på fastigheten Viken 1:8.

Företaget har på ett anslag på fastigheten angivit följande beträffande planerade undersökningar:
”Vi kommer närmare att studera:

- *Markskiktets innehåll av olika ämnen och deras rörlighet*
- *Hydrologiska studier*
- *Mekaniska tester av alunskiffer*
- *Borning (diamant och hammar)*
- *Brytningstekniska undersökningar”*

Vad som närmare innefattas i dessa svårtolkade punkter är oklart. Utvinningsförsök kan i vilket fall inte uteslutas utifrån beskrivningarna.

Invändningar mot Länsstyrelsen beslut

Länsstyrelsen bedömer att arbetena inte är tillståndspliktiga, eftersom provbrytningen enligt länsstyrelsen uppfattning inte avser anrikning utan undersökningar av materialet. Mot bakgrund av vad som ovan beskrivits om företagets verksamhet och planer framstår länsstyrelsens bedömning som felaktig. Detta oavsett om orsaken är missvisande information från företaget eller att länsstyrelsen inte har förstått att företagets syfte med provbrytningen är att genom anrikning testa hur metallerna i alunskiffern kan utvinnas. Kommunerna anser att detta är en sådan verksamhet eller åtgärd där det krävs tillstånds- eller anmälningsplikt enligt miljöbalken då prospekteringen väsentligt kan komma att förändra naturmiljön.

Länsstyrelsens referat av företags anmälan ansluter till punkterna på det ovan refererade informationsanslaget på fastigheten. Enligt referatet tycks avsikten med provbrytningen endast vara allmänna egenskapsundersökningar på alunskiffern och inte att utvärdera hur metallerna i skiffern skall kunna utvinnas. Mot bakgrund av företags information på hemsidan framstår de beskrivna undersökningarna som icke trovärdiga alternativt ren desinformation. Länsstyrelsen borde ha gjort en kritisk värdering av företags verkliga avsikter.

Det är uppenbart att provbrytningen på fastigheten Viken 1:8 är ett led i syftet att etablera storskalig brytning och utvinning av metaller inklusive uran ur alunskiffer inom undersökningstillståndet Viken. Genomförandet av sådan brytning framgår relativt detaljerat i dokumentet *"Preliminary economic assessment on the Viken MMS projekt, Sweden"* (2010-10-19), vilket finns på företags hemsida. Storskalig brytning i enlighet med förslaget skulle vara o genomförbar och oacceptabel av bland annat följande skäl:

1. Länsstyrelsens i Jämtlands län regionala miljömål *"Ingen uranbrytning ska förekomma i Jämtlands län"*.
2. Bergs kommuns beslut att motsätta sig uranbrytning genom att utnyttja den kommunala vetorätten.
3. Den uppenbara risken att Storsjöns vatten kommer att förorenas genom tillförsel av förorenat lakvatten vid storskalig brytning och utvinning.
4. Storskalig gruvverksamhet skulle mycket påtagligt skada landskapsbild och kulturmiljö i Ovikenområdet, vilket har ett mycket högt värde i dessa avseenden i anknytning till Storsjön och Oviksfjällen.

Länsstyrelsen borde i sitt beslut ha beaktat det verkliga syftet med provbrytningen både på kort och lång sikt och gjort bedömningen att provbrytningen inte skulle tillåtas. Genom att medge provbrytningen bidrar länsstyrelsen istället till oklarhet inför fortsättningen vilket inte minst har betydelse för den berörda lokalbefolkningens psykiska hälsa och långsiktiga planering av verksamhet.

Medgivandet att utföra prospektering är förenat med stora risker bland annat avseende risken för att Storsjöns vatten förorenas. Kommunerna anser att risken för skada på miljön och människors hälsa väger tyngre än intresset av att Continental Precious Minerals Sweden AB ska få utföra prospektering i syfte att lokalisera uranfyndigheter.

När det rör denna typ av verksamhet, som har stort intressen för kommunens medlemmar är det vår ståndpunkt att en MKB borde ha upprättats och ett samråd med berörda kommuner och allmänheten skulle ha hållits innan länsstyrelsen fattade sitt beslut.

Kommunerna anser dessutom att prospekteringen är att betrakta som en gruva och därmed borde kommunens vetorätt träda in.

Karin Paulsson
Kommunstyrelsens ordförande, Bergs kommun

Ralf Westlund
Kommunchef, Bergs kommun

AnnSofie Andersson
Kommunstyrelsens ordförande, Östersunds kommun

Eva Hellstrand
Kommunstyrelsens ordförande, Åre kommun

Maria Söderberg
Kommunstyrelsens ordförande, Krokoms kommun